

РЕЦЕНЗІЯ

доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри внутрішньої медицини Буковинського державного медичного університету **ФЕДІВА Олександра Івановича** на дисертаційну роботу **МАЛІНЕВСЬКОЇ-БІЛІЙЧУК Олександри Володимирівни** на тему: «Діджиталізація електрокардіограми з оцінкою ефективності ранолазину в оптимізації лікування гострого та хронічного коронарних синдромів», подану до захисту у разову спеціалізовану вчену раду ДФ 76.600.081 Буковинського державного медичного університету МОЗ України на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ. Серцево-судинні захворювання (ССЗ) посідають провідне місце в рейтингах захворюваності та смертності у всьому світі. Сучасні статистичні дані демонструють, що поточний рівень поширеності ІХС становить 1655 випадків на 100 тис. населення, проте очікується, що даний показник перевищить 1845 випадків на 100 тис. населення до 2030 року. Дані ВООЗ свідчать, що в 2019 році ІХС спричинила 8 мільйонів смертей, що складає приблизно 16 % від усіх смертей в світі (Yan D. et al., 2023).

Клінічний результат захворювання напряму залежить від вчасності діагностики ІХС. З розвитком комп'ютерних технологій стала можливою діджиталізація різних методів дослідження серцево-судинних захворювань. Особливо цікавою є можливість цифровізації ЕКГ як загальнодоступного, економічно-незатратного та інформативного методу з метою розширення його діагностичного потенціалу.

Обрана тема дисертаційного дослідження є надзвичайно актуальною, оскільки в теперішній час високого рівня смертності та інвалідизації, спричинених гострими та хронічними формами ІХС, особливого значення набуває питання розширення діагностичних методик та ефективних схем терапії.

ОЦІНКА НАУКОВОГО РІВНЯ ДИСЕРТАЦІЇ І НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА.

Дисертація Маліневської-Білійчук О.В. є завершеною науковою працею, що написана на високому науковому рівні, основана на достатній кількості клінічних спостережень (135 пацієнтів з гострими та хронічними формами ІХС) для формування висновків відповідно до поставленої мети та завдань дослідження.

Для наочного відображення наукової інформації дисертаційна робота проілюстрована 21 рисунком, а також містить 53 таблиці. Аналіз і узагальнення результатів проведені на належному рівні із використанням достатньої кількості наукових джерел (292 літературних джерела) для порівняння власних даних з досвідом вітчизняних та зарубіжних науковців.

За матеріалами дисертаційної роботи загалом дисертанткою опубліковано 13 наукових праць: 4 статті (з яких 1 – одноосібна) у фахових виданнях України, 2 статті у виданні, включеному у науково-метричну базу Web of Science та 7 тез у матеріалах науково-практичних конференцій. Матеріали дисертаційного дослідження в повній мірі викладені у наукових публікаціях здобувачки.

НОВИЗНА ПРЕДСТАВЛЕНИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ТА/АБО ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВЕДЕНИХ ЗДОБУВАЧЕМ ДОСЛІДЖЕНЬ, ПОВНОТА ВИКЛАДУ В ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЯХ.

Інформативність та новизна одержаних результатів в роботі МАЛІНЕВСЬКОЇ-БІЛІЙЧУК Олександри Володимирівни не викликає сумнівів та базується на вивченні нових маркерів діджиталізованої ЕКГ, а саме показника відношення максимальних швидкостей (ВМШ), що знижується при первинних змінах фази реполяризації (у випадку захворювань ішемічного генезу), тоді як його зростання у відведенні V2 вказує на вторинні зміни фази реполяризації (описує вираженість гіпертрофічних змін лівого шлуночка). Показник STH діджиталізованої ЕКГ дозволяє оцінити висоту нахилу

сегмента ST та має пряму кореляцію зі ступенем ішемічного ураження та формуванням електричного дисбалансу.

Авторкою встановлено, що зростання запального маркера СРБ асоціюється зі збільшенням ендотеліальної дисфункції, про що свідчать вищі рівні ET-1, а також з негативним впливом на електрогенез фази реполяризації, оскільки за збільшення СРБ знижується показник ВМШ диференційованої ЕКГ, що вказує на електричний дисбаланс.

Дисертанткою описана ефективність включення ранолазину в базову терапію STEMI на основі даних про покращення якості життя, зменшення запалення, покращення систолічної функції серця та стабілізації електричного балансу за прогностично-сприятливого підвищення ВМШ в зоні ішемії диференційованої ЕКГ. Встановлено, що у пацієнтів зі стабільною стенокардією (СтСт) при включення в комплексне лікування лерканідипіну та еналаприлу в складі «поліпіл» препарату та ранолазину окрім покращення якості життя, стабілізації гемодинамічних параметрів (АТ, ЧСС), зниження гіпертрофічних змін ЛШ, про що свідчило падіння ВМШ у відведенні V2, спостерігали покращення скоротливості міокарда та нормалізацію електричного балансу міокарда за підвищення ВМШ в зоні ішемії диференційованої ЕКГ.

Наукові положення, висновки, які викладені в дисертації достатньою мірою висвітлені в опублікованих наукових працях, а матеріали дисертаційної роботи пройшли неодноразову апробацію на науково-практичних конференціях.

НАУКОВА ОБҐРУНТОВАНІСТЬ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ, НАУКОВИХ ПОЛОЖЕНЬ, ВИСНОВКІВ І РЕКОМЕНДАЦІЙ, СФОРМУЛЬОВАНИХ У ДИСЕРТАЦІЇ.

Отримані висновки та наукові положення, які викладені у дисертаційній роботі, повністю відповідають поставленій меті та завданням наукового дослідження.

Достовірність отриманих результатів не викликає сумнівів, оскільки були використані сучасні статистичні методи аналізу, правильно обрані методичні підходи, а обстеженню піддавалася достатня кількість пацієнтів. Використані методики дозволили реалізувати завдання дослідження на сучасному рівні, отримати достовірні результати та зробити висновки.

Дисертація проілюстрована рисунками та таблицями зі статистично обробленими цифровими даними, що значно полегшує сприйняття дисертаційних матеріалів та сприяє кращому розумінню перебігу ІХС залежно клінічної форми, віку, статі, ФВ ЛШ, ВМШ в зоні ішемії. Висвітлені клініко-діагностичні розбіжності пацієнтів зі СтСт залежно рівня СРБ, ЕТ-1, спрямування зубця Т. На підставі вищевикладеного можна стверджувати, що одержані результати є вірогідними, а висновки та положення, сформульовані в дисертації, науково обґрунтованими.

РІВЕНЬ ВИКОНАННЯ ПОСТАВЛЕНОГО НАУКОВОГО ЗАВДАННЯ, ОВОЛОДІННЯ ЗДОБУВАЧЕМ МЕТОДОЛОГІЄЮ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Дисертаційна робота виконана на високому рівні, оскільки здобувачка використала комплексний підхід для вирішення наукової проблеми щодо розширення діагностичних можливостей та впровадження нових терапевтичних тактик у пацієнтів з гострими та хронічними формами ІХС. Здобувачка самостійно виконала аналіз актуальної наукової літератури, провела набір та статистичну обробку матеріалу дослідження, проаналізувала отримані результати та провела паралелі з науковими працями інших дослідників стосовно обраної тематики. Спільно з науковим керівником був розроблений дизайн дослідження, сформульовані висновки роботи та практичні рекомендації.

Здобувачка самостійно написала всі розділи дисертації, проілюструвала їх рисунками та доповнила таблицями для відображення цифрових значень. У наукових публікаціях, що видані у співавторстві, внесок дисертантки є визначальним.

Вищезазначені положення підтверджують оволодіння методологією наукової діяльності на високому рівні, що є невід'ємною компетенцією сучасного науковця.

ТЕОРЕТИЧНЕ І ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Дисертаційна робота МАЛІНЕВСЬКОЇ-БІЛІЙЧУК О.В. має суттєве теоретичне значення, оскільки доповнює існуючі дані стосовно клініко-діагностичних особливостей пацієнтів з ІХС залежно клінічної форми, а також в гендерному та віковому розподілі. Також описана детермінованість ФВ ЛШ станом ішемізованого міокарда у хворих з гострими та хронічними формами ІХС.

Вперше визначені додаткові ЕКГ-маркери діджиталізованої ЕКГ з метою диференціації первинних та вторинних змін фази реполяризації для покращення диференційної діагностики, а також оцінки ефективності лікування за динамікою показника ВМШ диференційованої ЕКГ та показника STH за діджиталізації ЕКГ.

Вперше обґрунтовані рекомендації включення ранолазину в базову терапію STEMI в дозі 500 мг двічі на добу та використання комбінації лерканідипіну та еналаприлу в складі «поліпіл» препарату в дозі 10/10 мг на добу та ранолазину в дозі 500 мг двічі на добу в складі комплексної терапії СтСт для оптимізації якості життя, зменшення запальної реакції, покращення систолічної функції ЛШ, позитивного впливу на вуглеводневий обмін та внормування показників діджиталізованої ЕКГ, які свідчать про електричну стабілізацію ішемізованого міокарда.

Практична цінність дисертаційного дослідження заключається в удосконаленні ранньої діагностики гострих та хронічних форм ІХС, а також в оптимізації терапевтичних схем за STEMI та СтСт.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ В ПРАКТИЦІ.

Наукові положення дослідження нині впроваджені в клінічну практику лікувально-профілактичних закладів України (КП «Лікарня №1» Житомирської міськради, КНП «Обласна клінічна лікарня ім. О.Ф. Гербачевського», ОКНП «Чернівецький обласний клінічний кардіологічний центр», КП «Медичне об'єднання Луцької міської територіальної громади», КНП «Івано-Франківський обласний клінічний кардіологічний центр», КП «Полтавський обласний клінічний медичний кардіоваскулярний центр Полтавської обласної ради»). Крім того матеріали дисертаційної роботи включені до навчального процесу кафедр терапевтичного профілю Буковинського державного медичного університету МОЗ України, Івано-Франківського національного медичного університету МОЗ України, Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького МОЗ України, Полтавського державного медичного університету МОЗ України.

Рекомендовано збільшити кількість медичних установ та навчальних установ для розширення закладів, у яких будуть впроваджені результати дисертаційного дослідження дисертантки.

ВІДСУТНІСТЬ (НАЯВНІСТЬ) ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

За результатами перевірки комісією про проведення первинної експертизи на наявність плагіату Буковинського державного медичного університету тексту дисертації Маліневської-Білійчук Олександри Володимирівни на тему «Діджиталізація електрокардіограми з оцінкою ефективності ранолазину в оптимізації лікування гострого та хронічного коронарних синдромів» за допомогою антиплагіатного сервісу «Unicheck» встановлено унікальність (оригінальність) текстових даних у поданій роботі на рівні 95,8%, відсутність фактів плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальсифікації даних та дозволяє оцінити роботу як таку, в якій плагіату не

виявлено в контексті літературних посилань щодо інших посилань та інтернет-ресурсів.

ВИСНОВОК ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ ДИСЕРТАЦІЇ ВСТАНОВЛЕНИМ ВИМОГАМ.

Дисертаційне дослідження Маліневської-Білійчук Олександри Володимирівни на тему «Діджиталізація електрокардіограми з оцінкою ефективності ранолазину в оптимізації лікування гострого та хронічного коронарних синдромів» є завершеною науковою роботою, яку дисертантка виконала самостійно.

За актуальністю теми, методичним рівнем проведених досліджень, науковою новизною, теоретичним та практичним значенням, оригінальністю та достовірністю отриманих результатів, відсутністю порушення академічної доброчесності дисертаційна робота відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44, та оформлена згідно з наказом МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Офіційний рецензент:

Завідувач кафедри

внутрішньої медицини

Буковинського державного медичного університету,

доктор медичних наук, професор

Олександр ФЕДІВ

Підпис	<i>Федіва</i>
	засвідчую:
Начальник відділу кадрів	
Буковинського державного медичного університету	

Олександр Федів